

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

בית נבחרי ההסתדרות

ישיבת הועדה לשוויון ודו קיום של בינ"ה

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת הועדה לשוויון ודו קיום של בינ"ה

ישיבה מספר 1

תל-אביב, בית הוועד הפועל

יום שני, י"ב בתמוז תשע"ו – 18 ביולי 2016

הקלטה ותכתוב/תמלול:
אבני - שרותי הקלטה בע"מ

טל': 03 - 6127715

פקס: 03 - 6005823

פלאפון: 0544 - 622434

18.7.2016

ועדת שוויון ודו קיום של בינ"ה

נוכחים:

מאג'ד אבו יונס, יו"ר
נחום אסד, מזכיר בינ"ה
עידן רינג, מוזמן
אמג'ד שביטה, מוזמן
מיסם ג'לג'וליה, חברה
ולדי מורג, חבר
זיאד מרג'י, חבר
אלון גרין, חבר
גיורא בן ארי, חבר
אילן ירימי, חבר
הלל חלבי, חבר
מור סטולר, חברה
ליאורה לנגר, מוזמנת קבועה
סוהיל דיאב, מוזמן
דוד טבח, מוזמן
איתמר אבנר, מוזמן

על סדר היום:

1. סקירת יו"ר הועדה.
2. הצגת "מדד הייצוג" של האזרחים הערבים בישראל, הבודק את מידת הופעותיהם של אזרחים ערבים בתקשורת הישראלית. "מדד הייצוג" הוא פרויקט משותף לעמותת "סיכוי", העמותה היהודית ערבית לקידום השוויון האזרחי בישראל, אתר "העין השביעית" העוסק בענייני התקשורת הישראלית וקרן ברל כצנלסון. את המדד יציגו אמג'ד שביטה, מנהל התקשורת בשפה הערבית של עמותת "סיכוי", ועידן רינג- מנהל המחלקה לפעילות ציבורית בעמותת "סיכוי".
3. שונות.

פרוטוקולהצגת "מדד הייצוג" של האזרחים הערבים בישראל, הבודק את מידת הופעותיהם של אזרחים ערבים בתקשורת הישראלית

מאג'ד אבו יונס: צהרים טובים לכולם. אני בשם כולנו מברך את אורחינו הנכבדים ומודה להם על ההיענות להזמנה ולהופיע בפנינו, להציג ממצאים על המחקר אותו יזמה עמותת "סיכוי" בנושא "מדד הייצוג" של האזרחים הערבים בישראל המודד את הופעותיהם של אזרחים ערבים בתקשורת הישראלית.

מדד הייצוג הוא פרויקט משותף לעמותת "סיכוי" העמותה היהודית ערבית לקידום השוויון האזרחי בישראל, אתר "העין השביעית" העוסק בענייני התקשורת הישראלית וקרן ברל כצנלסון. את המדד יציג בפנינו אמג'ד שביטה, מנהל התקשורת בשפה הערבית של עמותת "סיכוי" ודן רינג, מנהל המחלקה לפעילות ציבורית בעמותת "סיכוי".

בהתחלה אני יש לי בקשה, קודם נעשה סבב היכרות ואחר כך יש לי עוד כמה נושאים להעלות בפניכם בכדי שיתרמו לועדה שלנו, שהיא תוכל להתקדם בנושאים שהיא, הם יתרמו לחברה שלנו בכדי האמת נוכל להגיע לחיים נורמליים, חיים משותפים שיהיו כולם נענים ביחד להילחם בתופעות שליליות, בגזענות, באלימות בכל המקומות.

אז לכן קודם נעשה את סבב ההיכרות. אני מתחיל, אני שמי מאג'ד אבו יונס, פה, עידן רינג, סיכוי. עידן רינג: אמג'ד שביטה: מיסם ג'לג'וליה יו"ר נעמ"ת משולש דרומי. ולדי מורג: דוד טבח: מרג'י זיאד. הלל חלבי: ליאורה לנגר. גיורא בן ארי, חבר מועצת העיר רחובות. אילן ירימי: סוהיל דיאב: נחום אסד, מזכיר בינ"ה. מאג'ד אבו יונס: ברוכים הבאים. אני מציע קודם את ה-, לשנות וזה לא המקום שאנחנו מחליטים, אלא אני מציע שנעביר את זה לבינ"ה, שהשם של הועדה במקום דו קיום חיים משותפים, שזה יותר מתאים. ולדי מורג: שוויון ושיתוף. מאג'ד אבו יונס: אז את זה, את השם אנחנו נעביר לבינ"ה ושם התקבלה החלטה קודם, אז שוב נבוא ותחליט בינ"ה על השם. בגלל הדאגה הגוברת להשתוללות האלימות והגזענות בחברה אנחנו מחויבים להיאבק בתופעות שליליות ומסוכנות מסוג זה, ובמיוחד מה שקורה במגרשי הכדורגל. אז לכן אני מציע שאנחנו אחת הפעילויות

שיהיו לנו בעתיד נקיים מפגש בין הנהלת איוד בני סחנין לבין הפועל באר שבע, שכולם נשים מטרה בפנינו איך להיאבק בנושא האלימות והגזענות המשתוללת במגרשי הכדורגל.

עוד אני מציע ואני רואה לנכון לערוך ביקור בעיר חיפה שהיא העיר, הדוגמה לחיים משותפים, העיר חיפה שפה שנים על גבי שנים, עשרות שנים החיים שם הם חיים נורמליים, חיי אחוה, חיי שותפות. אז לכן אני חושב שדרך העירייה שם ועוד גופים אחרים אפשר שתהיה לנו תכנית, נתרום לנושא חשוב זה שאנחנו כועדה עוסקים בו.

ועוד יש לנו איזה עמותה שהיא פועלת בצורה רצינית במגזר הערבי, להכניס את נושא ההיי טק לאוכלוסיה הערבית ועם עמותת צופן. עמותת צופן יש לה פעילות ענפה, פעילות רצינית שהיא הצליחה עד עכשיו להכניס ... של אקדמאים ערבים, נשים וגברים, כ- 1,200 התחילה להכניס לשוק העבודה ויש לה את הראייה שלה ואיך היא עוסקת בזה. אז אפשר גם להזמין את העמותה הזו שהיא תרצה בפנינו איך היא השיגה את המטרות שלה.

אני גם רואה לנכון שיש בכדי לקדם את החיים המשותפים יש לנו מקומות עבודה שעובדים בהם אחד ליד השני, ההסתדרות נתנו כדוגמה, יש עוד מקומות אחרים מחוץ להסתדרות שאפשר לבקר בהם, לקבוע

בהם איזה מקום מסוים שאנחנו נלך ניפגש עם העובדים, נשמע מהם וגם נגיד את דברנו בנושא הזה. יש ליד סחנין גם בית ספר דו לשוני, שאני חושב שבשביל שיהיו חיים משותפים, בשביל להתקדם בנושאים חשובים אלה יש מקום ללמידת האחר. ובית הספר הזה בתוכו יש מורים ערבים ויהודים ויש גם תלמידים ערבים ויהודים. אני חושב שאפשר גם לערוך איזה פגישה שם, נשמע מהילדים, נשמע מהמורים ואז תהיה לנו גם את האחרי שנשמע אותם נעשה ביקור באזור שם לעיר סחנין ועוד מקומות שאנחנו נחשוב עליהם ותהיה לנו תכנית של ממש.

אתה יודע שיש לנו גם מעון בתל אביב כזה?	ליאורה לנגר:
מעון יהודי ערבי ביפו.	מור סטולר:
אני לא מתנגד.	מאג'ד אבו יונס:
המון שנים.	ליאורה לנגר:
אני יש לי את ההצעות,	מאג'ד אבו יונס:
חשוב להביא דברים לא רק מתוך ההסתדרות כאילו. זה נכון וחשוב אבל,	דובר:
אנחנו היינו הראשונים	ליאורה לנגר:
נכון. זה חשוב להביא אבל להראות,	דובר:
יש גם את הבית ספר הדמוקרטי ערבי יהודי ביפו.	מור סטולר:
אנחנו נשמע, זה הזמן, קודם כל אני הבאתי הצעות. ההצעות שלי הן לא קדושות, לא פרה קדושה, הן הצעות, בגדר הצעות ואפשר להעשיר אותן ולשמוע	מאג'ד אבו יונס:

מהחברות והחברים מה יש עוד הצעות שאנחנו נדון עליהן, נחליט ונצא לדרך.

אז שוב, אני מברך את האורחים שלנו, מקדם אותם בברכה בשם כולנו ואנחנו קוראים להם להציג את דבריהם.

ולדי מורג: אתה לא רוצה לקיים פה איזה חילופי דברים על מה שהצגת?

נחום אסד: זה אחרי שהם יסיימו.

מאג'ד אבו יונס: אחרי שיסיימו ניתן את האפשרות לחברים להגיד הלאה אם יש להם, ואחר כך גם על הדברים שההצעות שהובאו אם יש עוד תוספות, יש רעיונות. בבקשה.

עידן רינג: תודה רבה, צהרים טובים. שמי עידן. אני מנהל את הפעילות הציבורית ב"סיכוי" וגם מוביל את הפרויקט הזה שקשור בייצוג ערבים בתקשורת בעברית ביחד עם אמג'ד, שידבר אחרי.

קודם כל כמה מילים על "סיכוי". "סיכוי" זאת עמותה משותפת ליהודים ערבים, ממש גם חצי חצי ברוב התפקידים הניהוליים. ב"סיכוי" יש ניהול משותף של ערבים ויהודים יחד. העמותה פועלת כבר 25 שנה, כשהמטרה שלה היא לקדם שוויון יהודי ערבי ושותפות יהודית ערבית, וכך גם הפרויקטים שלה מתחלקים.

היום העמותה יושבת בעיקר בחיפה ויש גם משרד בירושלים. כשפחות או יותר חצי מהפרויקטים עוסקים בקידום שוויון זכויות, בעיקר קידום מדיניות ממשלתית שוויונית בתחומים חברתיים שונים, גם

בתעסוקה, גם בחינוך, גם בתכנון, בבינוי וכן הלאה. ופרויקטים אחרים עוסקים בתחום של חברה משותפת, זאת אומרת לקדם שיתופי פעולה גם בין רשויות יהודיות וערביות וגם בין אזרחים. אם שמעתם על סיורי הרמדאן שהיו עכשיו לאחרונה בחודש הרמדאן ברשויות ערביות בכל הארץ אז זו יוזמה של "סיכוי".

וגם במשך שנים עסקנו בנושא של מעמד השפה הערבית במרחב הציבורי. ערבית, כידוע, היא שפה רשמית בישראל, שפתם של חמישית מאזרחי המדינה, אבל היא עדיין בהרבה מאוד מרחבים ציבוריים לא קיבלה את המעמד ואת המקום שהיא אמורה לקבל. ואנחנו פעלנו בנושא הזה אם זה הנגשה לערבית של שירותים חיוניים, כמו בריאות, כמו תחבורה, אם זה הנגשה של המרחב האקדמי, של אוניברסיטאות, של חינוך וכן הלאה, מקומות שבהם לא היה מספיק מידע או שילוט או שירותים בשפה הערבית.

עכשיו מהמקום הזה בעצם אנחנו הבנו שאם רוצים לעבוד על שותפות ועל שיפור היחסים בין יהודים לערבים אנחנו גם חייבים לטפל בתקשורת, בייצוג של האזרחים הערבים בתקשורת בעברית. והסיבה העיקרית היא שכיום מרבית המגע או ההיכרות שיש לציבור הרחב עם הציבור הערבי במידה רבה הוא דרך אמצעי התקשורת.

אנחנו יהודים וערבים כמעט רובם ככולם לא לומדים ביחד. בגדול הם גם לא ממש עובדים ביחד וכמובן

חיים בישובים נפרדים. מרבית הציבור הערבי חי בעיקר בישובים ערבים. כך שאם אתה פוגש אזרח ישראלי יהודי ממוצע ואתה מנסה להבין ממנו מה הוא יודע על אזרחים ערבים ומה ההיכרות שלו עם אזרחים ערבים סביר להניח שזאת לא תהיה היכרות אישית, במרבית המקרים, אלא היכרות דרך אמצעי התקשורת.

אז הלכנו וניסינו לבדוק מנקודת ההנחה הזאת, שהדעות והעמדות של יהודים מושפעות מאוד מהאופן שבו הערבים מוצגים בתקשורת, ניסינו לבדוק בעצם מה המצב, איך זה נראה, איך ערבים מיוצגים בתקשורת ובאיזה אופן זה משפיע על הדעה של יהודים ועל היחסים בכלל.

ההזדמנות הראשונה שהיתה לנו היתה לקראת סוף השנה הקודמת היו את הפיגועים בפריז. אם אני לא טועה זה היה באוקטובר, היה רצף של פיגועים מאוד גדול וזה היה ממש לקראת סוף השבוע ובמשך יומיים או שלושה מרבית שידורי האקטואליה והחדשות עסקו בזה, אוקי? ממש סביב השעון היו אולפנים פתוחים שדיברו על מה שהיה שם והפיגועים והמפגעים היו כמובן, כפי שכולם זוכרים, קשורים לדעא"ש וכן הלאה, ודיברו על ההגירה וכל הנושאים האלה.

ואנחנו ביקשנו נתונים, אנחנו עובדים עם יפעת, זה מכון מחקר שמנטר ועוקב אחר המדיה, התקשורת, ורצינו לבדוק במשך 48 שעות מי ישבו באולפנים האלה. כי אנחנו הדלקנו טלוויזיה והסתכלנו והיה

נדמה לנו שיש איזה דפוס מאוד מאוד מסוים. והנתונים שקיבלנו היו די מדהימים, כשניקינו את העיתונאים ואת הפרשנים, ביקשנו לבדוק רק מי היו אותם אנשים שהם מומחים חיצוניים, אנשי אקדמיה, מחקר וכן הלאה, גילינו שבמשך 48 שעות בשלושת הערוצים המרכזיים לא היה אף מומחה ערבי, אף מומחה ערבי, אף פרשן ערבי. למעשה לא היתה בכלל נוכחות לערבים על המרקע וזה עוד בנושא שכביכול קשור בעולם המוסלמי וכן הלאה ומגמות עולמיות, וזה היה סוג של נורת אזהרה ראשונה ובעצם איזשהו סימפטום לאופן שבו אזרחים ערבים מקבלים תפקיד מאוד מסוים בתקשורת ובעיקר בטלוויזיה וברדיו הישראליים.

והחלטנו ליזום, בעצם לייצר כלי חדש שנקרא "מדד הייצוג" ולא היה כמוהו קודם בתחום הזה. והמטרה שלו היא באופן קבוע ושבועי למדוד את ההופעות של מרואיינים ערבים בתקשורת, בטלוויזיה וברדיו בעברית, לנתח אותם, לעקוב אחריהם, לבדוק את המגמות ולפרסם את זה הלאה בשביל להשתמש בנתונים האלה כדי להשפיע.

ולמה חשבנו שצריך לעשות את זה? אנחנו לא הגוף הראשון שהחליט להתמודד עם הנושא של ייצוג וסיקור האזרחים הערבים בתקשורת. היו ארגונים לפנינו שעשו את זה, אולי שמעתם אל אג'נדה, על האלה, על מוסווה, ועוד כמה ארגונים, קרן אברהם גם.

הבעיה ששם בדרך כלל העבודה, ונעשתה עבודה טובה, אבל היא מאוד התמקדה בהיצע. זאת אומרת מאוד עבדו על להראות שיש תרבות עברית מעניינת, שהחברה הערבית היא מגוונת ושיש מומחים ערבים מגוונים, ופרסמו רשימות ועשו קורסים בערבית ולקחו עיתונאים לסיורים בחברה הערבית, אבל בכלל לא התעסקו עם הצד של הביקוש. זאת אומרת בכלל לא דיברו על זה שמעבר לזה שכמובן קיימים מרואיינים ערבים מעניינים האם האורחים והעיתונאים בכלל מעוניינים להזמין אותם, ולמה שיזמינו אות ועל אילו נושאים.

ואנחנו יצאנו לדרך עם מדד הייצוג בשביל להעלות לסדר היום את הבעיה הזאת של הדרת הערבים ולייצר לחץ על מקבלי החלטות בתקשורת ולהגביר את המוטיבציה שלהם להביא מרואיינים ערבים בנושאים מגוונים. אנחנו חושבים שלבוא רק בטוב ורק להגיד תראו יש הרבה מומחים מצוינים, יש הרבה פרופסורים, יש הרבה רופאים, אנחנו ראינו שזה פשוט לא עבד מספיק.

ולמדנו דווקא מקמפיין אחר שהתרחש בישראל בשנים האחרונות בתחום של ייצוג נשים בתקשורת וראינו שכשמתחילים לחשוף תכניות שאין בהן ייצוג לנשים ושיש בעצם הדרה של נשים מהמרקע, זה מייצר לחץ אצל האורחים. ובשנים האחרונות אנחנו רואים עלייה במספר הנשים שמופיעות בתכניות אקטואליה בישראל.

אם תסתכלו היום על אולפני שישי, יש נשים פתאום
 בכל אולפני שישי. לפני שנתיים הייתם,
 דיברת על אישה אחת אבל,
 לא, יש,
 המגישה פלוס אישה. ליאורה לנגר:
 יש מגישה פלוס אישה, נכון, בערוץ 2 עד לפני שנתיים
 לא היו נשים בימי שישי, לא היו נשים. עידן רינג:
 אז אנחנו למדנו קצת מהקמפיין של הנשים והבנו
 שבשביל לייצר לחץ ובשביל לגרום למוטיבציה ולעניין
 בייצוג הולם והוגן של ערבים בתקשורת אנחנו צריכים
 לחשוף את הנתונים ולהראות באמת עד כמה הם
 חמורים ובעייתיים, וזה בעצם מה שהתחלנו לעשות.
 התחלנו לאסוף את הנתונים בינואר.
 כפי שנאמר פה בפתיחה, אנחנו לא עושים את זה לבד,
 חברנו לאתר העין השביעית. אתר העין השביעית זה
 כלי תקשורת עצמאי שהוא לא כל כך מוכר בציבור
 הרחב, הוא עוסק בביקורת תקשורת, אבל הוא מאוד
 מאוד מוכר בקרב עיתונאים, וזו החוזקה שלו. זאת
 אומרת אם תלך לבן אדם ממוצע ברחוב תגיד לו אתה
 מכיר את העין השביעית הוא יגיד לך אין לי מושג על
 מה אתה מדבר. אבל אם תלך לעיתונאי ממוצע תגיד לו
 אתה יודע מה זה העין השביעית הוא יגיד לך ברור זה
 אני קורא את זה כל יום. אוקי? זאת אומרת זה משהו
 שהוא מאוד מאוד נקרא על ידי עיתונאים ובגלל זה

18.7.2016

מהרגע הראשון רצינו לעשות איתם שיתוף פעולה קבוע.

שם בעצם אנחנו מפרסמים מדי שבוע את הנתונים. וחברה אלינו גם קרן ברל כצנלסון, שהיא תומכת בפרויקט הזה ובעצם מסייעת לנו להוציא אותו לפועל. את הנתונים נותנים לנו, כמו שאמרתי, קבוצת יפעת. אז כשנכנסנו לתמונה החלטנו שהמטרה שלנו היא לא רק לייצר דיבור ולהעלות מודעות או לעשות דברים נחמדים לעיתונאים אלא ממש להגדיל בתוך מספר שנים את אחוז ומספר המרואיינים הערבים וגם המומחים הערבים. אנחנו עוד שניה נדבר על זה, יש הבדל בין מרואיין ערבי, זאת אומרת זה יכול להיות איזה מישהו שברחוב שלו התפוצץ הביוב או שרצחו איזה שכן או אני לא יודע, וזה יכול להיות מומחה ערבי, שזה יכול להיות רופא או חוקר או מדען או מה שזה לא יהיה ויש הבדל בין השניים, כמובן ההשפעה. וכפי שאמרתי, זה פחות או יותר חוזר על מה שאמרנו. חשבנו שאנחנו צריכים לדבר גם על הביקוש ולייצר לחץ. השלב הראשון שעשינו זה בעצם לקחת נתונים של שלושת ערוצי הטלוויזיה ושני ערוצי רדיו בחודשים ינואר ופברואר השנה וגם של 19 תכניות אקטואליה מובילות ובאמצעות יפעת פשוט עברנו על כל האייטמים שהם שידרו, בדקנו מי היו כל המרואיינים וסימנו את כל המקומות שבהם המרואיינים היו

מרואיינים ממוצא ערבי. והתחלנו לייצר בדיקה של אחוזים.

הסיבה שלקחנו בעיקר תקשורת משודרת בתור התחלה ולא התייחסנו לאינטרנט ולעיתונים היא שאנחנו חושבים שיש איזשהו סוג של השפעה מתגלגלת ובסופו של דבר הפריים טיים של הטלוויזיה והפריים טיים של הרדיו הוא משפיע מאוד על תכניות אחרות. ואם בתור התחלה נצליח לייצר שינוי במקומות האלה כלי תקשורת אחרים ילכו בעקבותיהם.

וגם בתוכם לא הלכנו על כלל השידורים הלכנו על שידורי האקטואליה, שידורי החדשות. בחרנו 19 תכניות אקטואליה שאתם יכולים לראות, מי שמצליח לקרוא בטבלה משמאל בערוץ 2, בערוץ 10, 6 עם עודד בן עמי, מהדורות החדשות, לונדון קירשנבאום, אם זה ברדיו רזי ברקאי, קרן נויבך, ניב רסקין.

אנחנו חושבים ש- 19 התכניות האלה שמרכזות בתוכן בעצם את מירב המאזינים ויש להן כובד משקל מאוד גדול בתקשורת הישראלית ושינוי שם מהר מאוד מחלחל ומשפיע גם על תכניות אחרות.

המאזינים והצופים.

ליאורה לנגר:

מאזינים וצופים וצופות.

עידן רינג:

וכפי שאתם רואים כאן בעצם אלה היו הנתונים של החודשיים הראשונים, שהם נתונים קשים מאוד. אנחנו גילינו שממוצע המרואיינים הערבים בערוצים באופן כללי הוא נע בין 2 ל- 3 אחוז, שזה ממוצע נמוך ביותר.

18.7.2016

היום אחוז האזרחים הערבים במדינת ישראל הוא כ- 18%, אם מנכים את תושבי מזרח ירושלים, מתייחסים ממש לאזרחי ישראל.

אתה מדבר על בכלל או שרק שיש חדשה או משהו? הלל חלבי:
 בכלל. זה בדיקה של חודשיים ימים כל יום. ובבדיקה עידן רינג:
 הזאת עלה שיש ערוצים שבהם בקושי,

זה בטח בלי חברת הכנסת זועבי. ליאורה לנגר:
 זה עם כולם, אבל זה השפעה שנשארת לך בראש. אבל עידן רינג:
 בפועל, וזה כולל את חברי הכנסת.

איימן עודה מדבר לעתים, ממש, הלל חלבי:
 עם איימן, עם חנין זועבי, עם כולם. עידן רינג:
 גם אחמד טיבי מדבר חבל על הזמן. הלל חלבי:

אז קודם כל אם תסתכל, עידן רינג:
 אבל זה 2-3 אחוז בכלל מ-, הלל חלבי:
 קודם כל אם באמת תסתכל מיהם אותם מרואיינים עידן רינג:
 ערבים אתה תראה שרובם הם, לא רובם אבל חלק גדול

מהם זה פוליטיקאים והשאר, הלל חלבי:
 (מדברים ביחד)

רגע. רגע. נחום אסד:
 הערבים רק בפוליטיקה? מיסם ג'לג'וליה:

פוליטיקאים הם הכי, הלל חלבי:
 לא, למה? למה מוזמנים מומחים רופאים יהודים מיסם ג'לג'וליה:

מוזמנים מומחים ל-, נחום אסד:
 רגע.

אין מומחים ערבים? לא למדו? מיסם ג'לג'וליה:

18.7.2016

נחום אסד: מיסם, לא לפתוח רגע את הדיון. תנו לו להמשיך את ההרצאה. יש פה פרוטוקול, כשאתם מדברים ביחד אין כלום בפרוטוקול. נא להקשיב עד הסוף, כבדו אותם. תנו להם להציג את הכל. יכול להיות שאולי תקבלו תשובות בלי לקפוץ ואם לא, נפתח דיון אחר כך. בבקשה.

עידן רינג: כל מה שאתם אומרים זה נכון וזה בא לידי ביטוי בנתונים. צריך להבהיר, הנתונים האלה כוללים את כולם לאורך חודשיים וגם אנחנו ממשיכים בבדיקה עד היום ויש לנו נתונים שכוללים גם את חודש מרץ, אפריל ומאי ויוני והם כוללים גם את חברי הכנסת. ולמרות שלכולם נדמה שחברי הכנסת כאלה או אחרים אולי כל יום ברדיו ובטלוויזיה מספרית עובדתית אחוז המרואיינים הערבים באופן כללי בערוצים המובילים הוא בין 2% ל-3%.

אלון גרין: אגב, נראה לי ששווה לעשות כאן הבהרה, שלהביא סינק מנאום שלהם בכנסת זה לא לשים מרואיין בטלוויזיה, וזה הבדל מאוד גדול.

עידן רינג: כן, למרות שזה כן כולל למשל כתבות אולפן, אוקי? אם יוצאים לשטח ומראיינים כתבות מגזין זה כן כולל. המרואיינים בכתבות המגזין, אנחנו לא מדברים רק על מרואיינים באולפן. מדברים גם על מרואיינים בשטח ובאולפן אבל לא באמת ציטוטים קטנים של נאומים וכן הלאה.

והנתון הוא כזה. הוא נתון בעייתי. אבל אני חושב שמה שעוד יותר בעייתי, ואפשר לראות את זה בטבלה משמאל, הלכנו ובדקנו לא רק את מספר המרואיינים, בדקנו מתוכם כמה רואיינו לא על עצם זה שהם ערבים. זאת אומרת לא הזמינו מרואיין ערבי והתחילו לדבר איתו רק על סוגיות שקשורות או לפלסטינים או ביחסי יהודים ערבים או בבעיות של החברה הערבית. זאת אומרת עד כמה ראינו ערבים באמת כמומחים לסביבה, לרפואה, למדע, לספורט וכן הלאה. האחוזים שם הם ממש ממש אפסיים.

אנחנו מצאנו בכל חודש יש תכניות שבמשך חודשים שלמים לא היה אף מרואיין ערבי שדיבר כמומחה. כמו שהצגנו בהתחלה בנושא הזה של הפיגועים בפריז, אבל בנושאים אזרחיים המצב הוא אפילו גרוע יותר. ואגב, גם בנושאים שקשורים למזרח תיכון ולמדינות המשבר בטורקיה, בסוריה, גם שם לא מדברים עם מומחים ערבים מומחים למזרח תיכון, מומחים למדעי המדינה וכן הלאה. ובעצם אנחנו רואים שהייצוג של ערבים הוא לא רק נמוך, הוא גם מאוד סטראוטיפי. זאת אומרת הקונטקסט כמעט תמיד הוא מאוד מאוד שלילי ומאוד מאוד מגמתי. וההשפעה של זה על האופן שבו הקהל היהודי, הקהל הרחב תופס את האזרחים הערבים, אגב גם את חברי הכנסת הערבים, הוא די מובן מאליו. אני חושב שאפשר להבין את זה בצורה ברורה.

ומכאן בעצם התחלנו לצאת לסדרה של פעולות כדי לנסות ולשנות את המצב ולא רק לתעד אותו. ואני אתן לאמג'ד להמשיך אחרי. פה אפשר לראות באמת את הנתונים שדיברתי עליהם, בין 2% ל- 3% לכלל הערוצים, הקונטקסט הוא בדרך כלל שלילי. אחוז המרואיינים המומחים הוא כעשירית מכלל המרואיינים הערבים. זאת אומרת אחד מתוך עשרה מרואיינים ערבים דיברו כמומחים וכבעלי סמכות ועניין.

ומצאנו למשל שבאמת בחודשים שלפני עליית המדד כמעט חצי מהתכניות שנבדקו לא ראינו בכלל ערבים על נושאי מומחיות ועשייה. בבקשה.

מאג'ד אבו יונס: את המצגת אנחנו נוכל להעביר במייל. נשלח במייל לכל אחד מהחברים.

אמג'ד שביטה: כן, אז נשאלת השאלה מה אנחנו עושים עם הנתונים. חוץ מזה שאנחנו מפרסמים אותם באתר של העין השביעית אנחנו כן מנסים להשתמש בהם בכדי ללחוץ על אנשי התקשורת ואנחנו כאן מדברים גם על לחץ אפילו ברמה האישית, מה שקוראים לו שמית, לא בכדי להעליב אף אחד, אלא משום שאנחנו אומרים לאנשי תקשורת, לעיתונאים שזה בידיים שלכם, זו אחריות אישית שלכם, אתם צריכים לקחת את זה ממש ברמה האישית.

ואנחנו גם מדברים על המגישים והמראיינים שאנחנו מכירים אותו מהטלוויזיה ומהרדיו, אבל גם על אנשים שמאחורי הקלעים, על האורחים, על התחקירנים

ומנסים להגיע לכולם בדרך הידברות ישירה איתה ודרך פגישות איתם. אבל גם לפעמים כשיש לנו נתונים שהם קיצוניים אז אנחנו כן מובילים קמפיינים בפייסבוק וברשתות החברתיות על תכניות שהן מדירות ערבים. וכאן יש לנו למשל דוגמאות, התכנית של שש ... אנחנו עשינו את זה בלי ערבים והתכנית של רזי ברקאי, ששם במשך תקופות ארוכות היה ייצוג מאוד קטן ואפילו מביך של מרואיינים ערבים. וגם במטה המרכזי, שאנחנו ראינו שיש הדרה שהיא מוגזמת. למשל זה היה במקום האחרון בטבלה שאנחנו מכינים מדי שבוע.

אבל במקביל אנחנו לא רק שם, אנחנו גם מפרגנים. אני מבין שלוקחים אחריות ומעוניינים לקרב דברים, לקדם שוויון. אנחנו רואים שמאחורי הקמפיין שלנו והפרויקט שלנו אפילו מדברים על זה באופן גלוי. למשל קרן נויבך שכאן כתוב קרן אור, ממש בשיחה האישית אתנו אמרה שהיא לוקחת את זה ממש כפרויקט אישי מבחינת קידום מרואיינים ערבים בתכנית שלה, ואנחנו ראינו שהיא הצליחה לקפוץ למקום הראשון בטבלה, והיינו יכולים ומעוניינים גם לומר לה כל הכבוד.

וגם לונדון קירשנבאום, שיש להם אחוזים מאוד גבוהים אבל לא רק ברמה של לראיין אלא גם ברמה של לקדם. כאן יש דוגמה שלא מובנת מאליה, שהם כתבו פוסט על החשיבות של ייצוג ערבים והם סיקור של הפרויקט שלנו, ואנחנו רואים בזה כהתקדמות מאוד

18.7.2016

חיונית וחשובה, כי הם גם רואים בנו כתובת ומתייעצים אתנו על קידום של מרואיינים ערבים. אבל בואו נחזור שניה למעלה. מצד שמאל יש הכה את המומחה, וזה גם חלק מהעניין שאנחנו רוצים לקדם אותו, שאנחנו לא מדברים רק שאתם לא, הרי אחת הטענות שבדרך כלל פונים אליהם ולפעמים האמת בצדק, ואני אומר את זה בצדק, וגם בצער, שהם אומרים אנחנו לא מכירים מומחים ערבים.

עכשיו למה אני אומר את זה בצדק? כי באמת בדרך כלל האורחים והתחקירנים לא מכירים אנשים ערבים, אבל בצער כי בדרך כלל גם לתכניות האלה אין עובדים ערבים שמכירים את החברה הערבית, וזה גם קריטריון שצריך לקחת בחשבון.

במקביל לכל העבודה אנחנו כן ביחד עם העין השביעית יש לנו פינה באתר שלהם, הכה את המומחה, שבאופן שבועי אנחנו מביאים מרואיין או מרואיינת ערבי שהראיון איתו מתמקד בעיקר בענייני המומחיות שלו ולא סוגיות שותפות, סוגיות, לפעמים גם זה מסדר לנו שהראיון הוא בעניינים השוטפים אבל ממש בתחום המומחיות שלו. ואנחנו רואים שזה משתלב גם עם עוד פרויקט שאנחנו עובדים עליו ביחד עם עמותת "אנו" וקוראים לו A-list. A-list זה אתר שגם אתם, הוא מיועד ל... אבל כל אחד יכול להיכנס אליו ושם מרוכזים פרופסורים, מומחים, אנשי אקדמיה, אנשי מקצוע ברמה מאוד גבוהה, ערבים.

יש בסביבות ה- 50 איש. אנחנו מאוד מקפידים שהרשימה הזו לא תהיה רק של אנשי אקדמיה, כמו שאמרת, אלא משהו מאוד מגוון. אנחנו גם מאוד מקפידים על ייצוג מאוד גבוה של נשים במאגר הזה. עד עכשיו יש לנו 40% נשים בתוך המאגר הזה ואנחנו מאוד מעוניינים שזה ימשיך לפחות ככה, אפילו להגדיל את זה. וזה פרויקט שאנחנו רואים בו כגזר שאנחנו מציגים לאנשי תקשורת במקביל למקל של מדד הייצוג. וזה חוזר על הנתונים שדיברנו עליהם.

אבל זה מדד של כל החודשים אז זה מעניין קצת להראות שהנתונים קצת השתנו.

עידן רינג:

כן, זה נכון. זה אחרי הפרויקט אנחנו התחלנו לראות למשל שאם אנחנו מדברים על 19 התכניות שיש לנו משהו כמו 5 תכניות שהן עם ייצוג של 4% ומעלה וזו התקדמות שבעינינו היא חשובה וטובה. ואנחנו האמת שאנחנו מרגישים שיש עלייה. העלייה היא עדיין לא, כאילו הוא לא דרמטית באופן כללי, אבל ביחס לנתונים הקטנים שהיו כל עשירית אחוז, אנחנו רואים שיש עלייה, אנחנו מתקרבים ל- 4% שזה פחות או יותר רבע, אם אנחנו מדברים על כך שהיה 3%, ואנחנו רואים שזה ממשיך ועולה.

אמג'ד שביטה:

וגם אם אנחנו מסתכלים על תכניות שממש יש בינינו לבינם ברית וזו הציפייה שלנו לגבי כל התכניות. כמו ... שיש 10% שם. וזה דווקא נתון מאוד מעניין בטלוויזיה, כי בדרך כלל כשאנחנו מדברים על זה עוד

18.7.2016

טענה חוץ מזה שלא מכירים, הם אומרים אבל האוכלוסייה הערבית ... רק בפריפריה, קשה מאוד להביא אותם מתל אביב או איפה שיש ערוצי טלוויזיה. ואז אנחנו אומרים אבל מה ההסבר לכך שיש אחוזים מאוד נמוכים ברדיו, כשזה לא צריך להטריח את האנשים אלא פשוט לראיין אותם? ובמקביל אנחנו רואים שגם בטלוויזיה, גם בשעות שהן לונדון וקירשנבאום ושעות פחות או יותר אחרי העבודה ובתל אביב ואנחנו רואים שכשיש כוונות טובות באמת יש יכולת להעלות את זה.

אמנם לא הגענו למקום האידאלי אבל אנחנו בכיוון הנכון.

אנחנו כל שבוע עכשיו מקבלים SMS מהעורך של לונדון וקירשנבאום שמדווח לנו ממש, הוא אומר לנו הנה, ביום הזה היה לנו כזה רופא וביום הזה היה לנו זמרת וביום ההוא היה לנו היסטוריון. ממש רואים שהם נכנסו לעניין.

עידן רינג:

וכאן אנחנו יכולים לראות שיש, שהעניין של המומחים הערבים הוא מאוד חשוב לנו כי גם יש אשליה כאילו כשמדברים על ערבים ואז כמו שאני אומר כאן, יש חברי כנסת ערבים שככל הנראה מרגישים שהם מקבלים סיקור תקשורת שהוא רחב יותר, אבל הנתח הזה לא גדול.

אמג'ד שביטה:

חשוב לנו מאוד להדגיש בחברה הערבית יש פוליטיקאים, והפוליטיקאים כבודם במקומם מונח אבל

יש גם אנשי מקצוע ויש גם מומחים ולכן אנחנו גם מאוד מתמקדים בשאלה של ייצוג מומחים ואנחנו רואים שיש עלייה. אמנם לפעמים יש ירידות אבל בתכלס מינואר עד יוני חלה עלייה מסוימת במספר של המרואיינים המומחים וזה ממש על הפרק מבחינתנו ואחת המטרות המרכזיות שלנו.

ובסוף אנחנו נרצה להתייחס לסיקור של הנשים הערביות. כי זה מאוד חשוב. זה מאוד חשוב גם לייצוגן של נשים אבל גם לייצוגה של החברה הערבית בכלל. אם אנחנו מדברים על כך ש- 3% מהערבים היו מרואיינים אז אנחנו מדברים על משהו כמו שליש אחוז הוא ייצוג של, תראו, 0.003 כשאנחנו מדברים על נשים שמתראינות לא בגלל הזהות הלאומית שלהן או בגלל הזהות המגדרית שלהן אלא בגלל המקצועיות או המומחיות שלהן. וכאן אנחנו מגיעים ממש כמעט ל- 0 ואנחנו חושבים שכאן יש מקום לתקן את העוול הזה במקרה חירום, כאילו לא רק לטווח הארוך אלא ממש לעבוד על זה באופן מאוד משמעותי.

כי אם אנחנו נראה יש כאן היו 13,400 מרואיינים ביולי למשל שמתוכם, בכל הערוצים אנחנו מדברים, שמתוכם היו רק 246 מרואיינות וכאן גם,

לא, ערבים, 246 ערבים ומתוכם 48 נשים.

עידן רינג:

48 נשים וכאן גם חשוב לי להדגיש שאנחנו לא מדברים על 48 נשים שונות. כאילו זה לא 48, זה גם יכול לחזור אותה אישה שמתראינת בכל מיני מקומות או מצוטטת

אמג'ד שביטה:

18.7.2016

בכל מיני מקומות. ולכן אנחנו מדברים על משהו שמחייב טיפול מידי.

כן, אבל אם מסתכלים אנחנו,

עידן רינג:

(מדברים ביחד)

בין נשים וגברים בכלל?

מור סטולר:

בכלל? איפה?

עידן רינג:

באותם ערוצים או תכניות שבדקתם.

מור סטולר:

אנחנו לא עשינו כזאת בדיקה. אנחנו יודעים שיש אפליה של נשים בתקשורת בגדול, זאת אומרת ההתפלגות בין נשים לגברים בקרב מרואיינים בתקשורת הוא רחוק מלהיות חצי חצי. אבל אם מסתכלים על האחוז של נשים ערביות אז אנחנו רואים אחוזים שהם מאוד מאוד בעייתיים, מאוד מאוד קשים, הנשים הן כמחצית מהציבור הערבי, זאת אומרת שהן כ- 9-10 אחוז מהציבור הישראלי בכלל ובתקשורת הן לא מגיעות אפילו לחצי אחוז. אנחנו רואים פה מספרים ממש מצחיקים.

עידן רינג:

בערוץ 2 במשך חודש שלם היו 7 נשים ערביות מרואיינות מתוך 2,644 מרואיינים בחודש כולו. זה מספרים שהם אפילו לא, ממש אפסיים.

כאן זה גרף שמראה את ה-, נתונים שמראים את ההדרה של נשים, שאפשר לראות אותם אבל טיפה קשה לקלוט את כל המספרים אבל זה ממחיש את מידת האפליה ומשום שזה גם לא רואים מספיק טוב, המצגת היא לרשותכם.

אמג'ד שביטה:

18.7.2016

נחום אסד: אם תעבירו אותה במייל אנחנו נצרף אותה.
 אמג'ד שביטה: נעביר את זה.
 עידן רינג: נעביר אותה בשמחה.
 דובר: נבדקו נתונים באחוזי רייטינג גבוה?
 (מדברים ביחד)
 זיאד מרג': יש הרבה תכניות שאנשים לא צופים בהן.
 אמג'ד שביטה: כן, אבל דווקא כאן אנחנו בוחרים בתכניות שיש בהן רייטינג גבוה. אנחנו בודקים תכניות שהן תכניות אקטואליה שמשודרות בדרך כלל בערב או בסוף השבוע ואלה התכניות, 19 תכניות שהן ממש,
 נחום אסד: אני רוצה לשאול שאלה, אם אפשר בסיום של הדברים שלכם.
 אמג'ד שביטה: כן, זהו.
 נחום אסד: סיימתם?
 אמג'ד שביטה: כן.
 נחום אסד: אפשר לשאול שאלה? קודם כל יפה, משקף איזושהי תמונה. אבל יש לי שאלה ותגיד לי אם בדקתם אותה. לסקטור הערבי בתוך מדינת ישראל יש גם, יש לו רשתות שידור משלו ויש לו גם תחנות רדיו משלו. והם מתעסקים גם עם נושאים שנוגעים ממש בציבורים הספציפיים האלה ולא בכלל האוכלוסיה. הכלל של האוכלוסיה הוא פחות בשידורים האלה. יש להם גם טלוויזיה, גם רדיו, גם את העיתונות שלהם.
 עכשיו השאלה שלי היא כזו, אם בדקתם את הנתונים האלה כנתונים זה ברור לנו, אלה המספרים, אין

עוררין. השאלה היא כמה בשעות צפיית שידור למשל בחדשות ערוץ 2 מול שידורים אחרים שמתבצעים ברדיו, נכתבים בעיתון, משודרים בטלוויזיה במגזר הערבי האם יש איזושהי בדיקה של כמה נמצאים כאן וכמה נמצאים כאן באותה שעה, על מנת בסוף לראות ככה איזושהי חפיפה אמיתית, בסדר? כי הערוצים שאתה שידרת משדרים לכלל אזרחי מדינת ישראל ושם הם יותר ספציפיים.

זה כמו שעכשיו אני אקח את הנתונים שלך ואני אנסה למדוד אותם אל מול המגזר החרדי. אתה לא נמצא אותם פה. אתה תראה אותם באחוזים אפילו אולי קטנים יותר מאחוזים של המגזר הערבי, כי האוכלוסיות האלה זה לא בדיוק מעניין אותן, הם לא נמצאים שם.

השאלה אם אתה עושה איזון מלא ואתה אומר אוקי, זה מאוד ברור מה אתה רוצה, אתה רוצה יותר חשיפה, יותר, אני איתך. אבל השאלה אם אתה עושה את כל המאזן בחלוקה לסקטורים, בחלוקה לשידור ציבורי, ואם בדקת את האוכלוסייה מה מעניין אותה יותר בזמני שידור חופפים.

עכשיו אתה יודע למה אני אומר לך את זה? מכיוון שאנחנו עושים עוד שיתופי פעולה, כולל במגזר סביב נוער, חינוך, הרצאות, העצמה נשית, שלא קשור דווקא רק להסתדרות אלא גם מעבר להסתדרות, והשתלמויות שאני נותן בהן הרצאות מדי פעם ומגיעה סטייליסטית

18.7.2016

שלוקחת נשים ערביות ונותנת להן כלים נוספים. ואני רואה את השידורים שלהם, אני רואה, האוכלוסיה הולכת למקום שנוח לה להיות, שקל לה יותר להזדהות, היא שומעת מהבית ולא מה קרה במקום אחר.

סליחה על זה שהארכתי אבל בא לי לדעת אם יש בדיקה גם כזו.

מיסם ג'לג'וליה: מאיפה הקביעה הזו?

נחום אסד: אני שואל.

מיסם ג'לג'וליה: לא, הקביעה האחרונה שלך, שלאנשים נוח יותר, אני אגיד לך. תקשיבי, אני גם למשל עובד קצת עם נחום אסד:

פארוק ואני רואה המון המון, רגע, שניה. נתתי דוגמה אחת מני רבות. יש הרבה ערוצים. כשאתה פותח את הרדיו אז יש לך רשת א', רשת ב', רשת ג' ויש עוד כמה תחנות בשפה הערבית. אתה שומע אותם בכמה ערוצים בסדר?

מיסם ג'לג'וליה: אתה צריך לראות,

נחום אסד: אנחנו לא מתווכחים עכשיו על זה. אני רק מנסה לראות אם כשעושים איזושהי בדיקה לוקחים את כל המרכיבים או רק משהו ספציפי.

מאג'ד אבו יונס: אולי ניתן, רוצים עכשיו לענות לו או לשמוע?

מור סטולר: עדיף לפתוח לכולם.

מאג'ד אבו יונס: אם יש עוד שאלות,

דובר: בסוף עונים לכולם.

ועדת שוויון ודו קיום של בינ"ה

18.7.2016

מאג'ד אבו יונס: אם יש עוד שאלות אצל החבר'ה אחר כך יתנו תשובות לכולם. יש עוד מישהו שיש לו עוד שאלה?

ליאורה לנגר: אני רוצה לשאול, אתם דיברתם על הרשימה של ה-150 מומחים. מה עשיתם עם זה? אתם העברתם אותם כל אותן תכניות, לכל ה-19? לאלה שאמרו אנחנו לא יודעים מאיפה לקחת? כלומר בפועל זה מה שעשיתם, נכון?

אמג'ד שביטה: נכון.

נחום אסד: רואים גם תוצאות. לאט לאט, אבל רואים תוצאות, יש התקדמות ביחס ללפני שנתיים או שלוש.

ליאורה לנגר: כי השאלה היא באמת איך עושים, מה עושים, והאם אתם נקטתם גם במה שאמרת בהתחלה, שלמדתם שזה יותר אפקטיבי גם להראות מי לא מראה. כמו שעשינו בנושא המגדרי ואז יבינו יותר. האם נקטתם בפועל בדברים כאלה מול התכניות או שלא? אני שואלת בשביל לדעת, להבין יותר אחרי שעשיתם את המחקר להבין יותר באמת מה אתם כן עושים בשביל להגביר.

סוהיל דיאב: אני גם חושב שהמצגת היא מאוד חיובית וטובה, לא רק בגלל האינפורמציה המדעית הנכונה וגם מה לצאת מזה, אלא גם בגלל אם משנים פה ישפיע על שינוי במקומות אחרים. זאת אומרת זה מקום, זה לא רק עוד מקום, רק משנים את המקום הפנימי, אלא שאם משנים בתקשורת זה ישפיע על כל שאר החברה וזה דבר, זה קטר שיכול להוביל את הרכבת. וזה באמת הדבר החשוב ביותר בנושא.

18.7.2016

רק אינפורמציה קטנה רציתי להוסיף. גם בתוך ההסתדרות יש דברים חדשים בנושא הזה. יושב לידינו דהא שחאדה, הוא התמנה על פי מכרז לדוברות בתוך ההסתדרות, הוא מהאוכלוסיה הערבית וגם זה יכול לתת השפעה גם איך לסקור דברים בתוך ההסתדרות גם לאוכלוסיה, חשיפה.

נחום אסד:

חשיפה וגם יביא דברים נוספים. ואנחנו מאחלים לו הצלחה בתפקיד.

סוהיל דיאב:

ההסתדרות גם החליטה בתקופה האחרונה על הוצאת ביטאון בערבית, אתר אינטרנט דבר ראשון, וגם חשוב שהאינפורמציה הזאת גם תעבור לשם. יש בהסתדרות אגודת העיתונאים, שחשוב שהאינפורמציה הזאת תועבר אליהם. גם הם יכולים לעשות משהו באינפורמציה הזאת כדי לקדם דברים.

ב-A-list שלכם חשוב אם אפשר להוסיף גם כל מיני אנשים באיגוד המקצועי, בתחום העובדים, ועדי עובדים, מנהיגות עובדים. כל החלק החברתי בנוסף לחלק הכללי יש לו היום חשיבות רבה גם לשומעים וגם לאזרחים בכלל. וחשוב שה-A-list הזה יתרחב ובמיוחד למנהיגות נשים.

למשל יש לנו 5 יו"ריות של נעמ"ת באוכלוסיה הערבית. אני מדבר על מרחבים ערבים אני מתכוון, יש להם והם נבחרו שם. אז חשוב הנשים האלה מהשטח, יקבלו ביטוי.

נחום אסד:

סוהיל דיאב: מרחבים למועצות פועלים הגיעו גם חלק מה- A-list
 הזוה. תודה רבה לכם.

מאג'ד אבו יונס: תודה. תפדל.
 דוד טבח: אני רוצה לברך על המחקר הזה והנושא שהובא לכאן.
 רציתי לשאול האם עשיתם גם על מגזר אחר גם
 באוכלוסיה מה חלקו בעוגה הזאת? מה לא חלקו
 בעצם. אתה מבין? עשיתם, יש לכם מחקר כזה או שרק
 זה?
 עכשיו סליחה, אני עוד לא סיימתי. קודם כל אני ממש
 מבסוט שהנושא עולה לכאן וצריך גם לשים דגש על
 הערבית שהיא שפה רשמית פה במדינת ישראל
 ולהתמיד ולעודד ללמוד ערבית. כמה שנלמד יותר
 ערבית, כמה שילדינו ילמדו ערבית, יכירו את התרבות
 ואת השירה, כי זה אוצר שלם יש. אילו היו מתעמקים
 בזה תאמינו לי היו מתאהבים בשכנינו כמו שאני. וזה
 חבל שלא עושים את זה.

דובר: זה מאוד מעניין גם.
 דוד טבח: וואלה, חייתי חייתך. יש לי עוד הרבה רק תן לאחרים
 לדבר.

זיאד מרג': קודם כל אני אהבתי את המחקר. פה התחלנו לדבר,
 לקרב לבבות, נתחיל קודם כל מהתקשורת, כי
 התקשורת פה במדינת ישראל כמעט מכל המקומות,
 אבל במיוחד במדינת ישראל היא קובעת את סדר היום
 הציבורי. לקדם לבבות לדעתי ולטעמי כל עוד שיש נתק
 בין היהודים לערבים שלא מתקרבים אחד לשני מכירים

בצורה שטחית, אני לא מדבר על אחוז מסוים באוכלוסייה, אבל הרוב כאילו מדברים בצורה שטחית, לא מתעמקים, לא מדברים.

המקום הכי נפגשים כל האנשים בדרך כלל הוא מקום העבודה. כאילו אתה פוגש במקום העבודה אתה פוגש את האנשים יותר מאשר אתה רואה את הילדים שלך, משפחה שלך, אתה פוגש יותר בעבודה.

לדעתי זה דרך ההסתדרות בשילוב ידיים כאילו עם התקשורת וזה המקום הכי טוב, הכי אידאלי, קודם כל כמו שעשו בהסתדרות, הצליחו לקדם חוק בכנסת ביוזמת ההסתדרות לגבי חוק בלי מוגבלויות, ייצוג שלושה אחוזים בכל מקום עבודה שהוא יותר מ- 50 עובד. אפשר גם כן לדחוף עוד חוק כזה ולא חייב להיות 18% כאילו, אבל שיהיה ייצוג הולם במקומות עבודה כאילו שגם לקרב את ה-, לדחוף יותר כאילו, שיהיה ייצוג הולם לפחות איך שהוא ואז לדעתי אתה יכול לקרב את החברות ויכול גם כן לקדם ויכול להגיש גם כן, כאילו לצמצם את הפער, תחושת הקיפוח כאילו לגבי ערביי ישראל זה יכול לצמצם.

זו הצעה שלי ואני מקווה שתעלה לבינ"ה כאילו מבינ"ה תעבור לכנסת גם, אם יש ניתן כאילו לחוקק כזה או לדחוף חוק כזה.

זימד, יש חוק כזה לעובדי מדינה של 10% לחברות ממשלתיות ומוסדות ממשלתיים אבל לא מבוצע. עכשיו בודקים על ייצוג הולם למה במקומות מסוימים

סוהיל דיאב:

יש 2.5%, במקום הכי טוב, זה בחינוך, משהו כמו 6.5%.
זאת אומרת החוק קיים, אכיפה אין.

אז זה ההסתדרות זה המקום.

ולדי.

זיאד מרג':

נחום אסד:

ולדי מורג:

אין ספק שפה נעשתה עבודה רצינית ומעמיקה שמראה תמונה עגומה. אבל בסך הכל זה עוד נדבך שבא להוכיח שהמצב הסוציאלי, הפרטי במצב של המגזר הערבי הוא סובל מאפליה, סובל מחוסר שוויון בכל הבחינות. אבל זה קטע מסוים.

עכשיו אנחנו יכולים, כרגיל, במקומות האלה, אנחנו יכולים להתחיל להתפלסף ולהביא הצעות גרנדיוזיות על מה שניתן לעשות. אנחנו צריכים לזכור שאנחנו ועדה של בינ"ה, של ההסתדרות, שעל בסיס זה אולי זה יעזור לנו כדי להבין מה אנחנו צריכים לעשות במקומות השונים.

במקומות השונים זאת אומרת לא הועדות הגדולות אלא מה בכל ... נעשה. מה בכל מועצת פועלים נעשה, איזה פעילויות מקדמים, כמה מזכירי איגוד מקצועי יש שעוסקים לא במגזר הערבי, במגזר הכללי במקומות אחרים. אלו דברים שפה אנחנו יש לנו היכולת לבוא ולהשפיע. יתר הדברים, תאמינו לי, אני מאוד מעורב בדברים האלו. אני לא רוצה לדבר על כך, אבל יש במדינת ישראל כמות, אילו ההשפעה שהיתה היתה ביחס לכמות האדירה שיש של מוסדות ועמותות

18.7.2016

ואחרים שעוסקים בנושא הזה של השוויון אז המצב היה הרבה יותר טוב.

הבעיה הזאת היא בעיה פוליטית וההסתדרות לא עוסקת בזה. הפתרון הפוליטי זה פתרון שצריך לבוא מפלגות יעסקו בזה. אני חושב שאנחנו פה כועדה בבינ"ה צריכים לבדוק כיצד ההסתדרות יכולה להעמיד את העבודה הזאת וליצור שיתוף. כמובן אפשר להציע הצעות אבל אני מציע שהדיון יהיה בכיוון הזה ולא בכיוון של פוליטיקה גבוהה.

מאג'ד אבו יונס: מיסם, בבקשה.

מכאן אני מתחברת גם עם מה שסוהיל אמר, אגודת העיתונאים שהיא גם קשורה להסתדרות. השאלה היא גם יותר עמוקה. אתם אמרתם את זה אבל לא שמתם את הדגש על נושא כמה עובדים בתקשורת הישראלית, גם הציבורית, מעט מאוד, אין בכלל, עורכים, תחקירנים, כתבים. אתם לא שמתם דגש על הנושא הזה. יותר שמתם דגש על הכאילו הנוכחות של מרואיינים.

מיסם ג'לג'וליה:

אבל אני חושבת שהבעיה העיקרית והבעיה שבאמת צריכים להתמקד בה וגם לדחוף לכיוון הזה, רוב התקשורת הישראלית היא התקשורת הציבורית, היא תקשורת שאיכשהו, ויש לנו את הערוצים הציבוריים ויש את הערוצים של הרשות השנייה, שהם גם מפוקחים על ידי הרשות השנייה.

וכן אני חושבת זה כן עיקר הבעיה. כי ברגע שאתה עורך יהודי שגרת כל החיים אני לא יודעת, תל אביב, אתה לא מכיר אף ערבי בחיים שלך, דבר טבעי שאתה בדרך כלל נוטה כשאתה מחפש מרואיינים אתה נוטה לאנשים שאתה מכיר אותו וזה לא, כי אתה לא מכיר אחרים.

אז מה "סיכוי" מתכוונת לעשות בנושא הזה של הגדלת הייצוג של עיתונאים? כי אנחנו ראינו עכשיו בדה מרקר, יש להם את העיתונאית החדשה, ז'נאן בסול, מאז שז'נאן בסול כותבת בדה מרקר פתאום אנחנו רואים יותר כתבות על נושאים שכן,

השבוע את תראי גם את ...

גם חסן שעלן דהינה, אז ברגע שיש לך,

ג'קי חורי בהארץ, אבל זה מיעוט שלא מעיד על הכלל לצערי הרב.

השאלה גם מה המנדט שלהם.

בדיוק.

עיתונאי ערבי שכותב רק על ערבים זה לא באמת עושה את ה-,

לא, זה גם.

במובן הזה ז'נאן היא באמת שונה.

ז'נאן שונה, היא הראשונה שבאמת שונה.

ז'נאן בסול היא כתבת כלכלית. אבל במובן מה עושים.

טוב, תודה. בבקשה.

דובר:

מיסם ג'לג'וליה:

(מדברים ביחד)

מיסם ג'לג'וליה:

עידן רינג:

מיסם ג'לג'וליה:

עידן רינג:

מיסם ג'לג'וליה:

דובר:

עידן רינג:

מיסם ג'לג'וליה:

מאג'ד אבו יונס:

גיורא בן ארי: אני חושב, קודם כל הסקירה היתה מאלפת. מעבר לזה, כולנו מודעים לה פחות או יותר. לפי דעתי צריכים ללכת הפוך על הפוך, ללכת על המגזר היהודי שהוא יכניס את הנושא הערבי יותר על סדר היום. זה אומר כמו שאמר אדוני שאנחנו, אני אומר דבר כזה, אנחנו צריכים במועצות הפועלים במרחבים לתקוע יתדות ומשם להתחיל להניף את נס המרד מה שנקרא, את נס המרד. וזה ייתן אפקט פי אלף מכל דבר אחר. כשאתה בא למראיין כזה או אחר ומשכנע אותו וכועס עליו או מאיים עליו חס וחלילה, לא עוזר כלום. שוב דבר, הוא ילך אנטי. אבל כשאתה בא מלמטה ועולה למעלה אתה מגדיל את הפירמידה לאט לאט. זה לא בוער שום דבר. אבל לעשות את זה ביסודיות מאיפה שאנחנו נמצאים פה בהסתדרות מבינ"ה נעשה מפה. תודה.

מאג'ד אבו יונס: יש פה בקשה מנחום, יש לו ישיבה אחרת, אז הוא ביקש לשמוע את התשובה לשאלה שלו לפני שהוא יוצא. אז ניתנת לך האפשרות להתחיל,

אמג'ד שביטה: האמת שתשמעו, מבחינת התקשורת הערבית המצב הוא כזה, אם אנחנו מדברים על הציבור הערבי, אז בתוך מדינת ישראל אז יש לו איך אומרים מרחב יותר גדול מבחינת צפייה. למשל הוא כן צרכן של התקשורת הישראלית, הוא כן צופה בערוץ 1, בערוץ 2, בערוץ 10, והאמת שיש גם אחוזים מאוד גבוהים של צפייה בעיקר כשמדובר בתכניות אקטואליה ואחרות, אנחנו רואים

שיש השפעה ניכרת של התכניות האלה על האוכלוסיה הערבית. יש גם שימוש בערוצים מקומיים שהם ברשות השידור, כמו למשל ערוץ הלה, שהוא פועל לפי חוק הרשות השניה לשידור וגם רדיו א-שמס וקול ישראל בערבית. ובנוסף לכולם יש גם את ערוצי הלוויין מהעולם הערבי.

עכשיו אם השאלה, אם אני הבנתי נכון אז כן האוכלוסיה הערבית מתעניינת במה שקורה בחברה הישראלית, כן הערוצים, אנחנו לא בדקנו אבל אני יכול לומר את זה מהיכרות לעומק שלי עם ערוצי התקשורת הערבים, שהם מראיינים מרואיינים יהודים בתוך רדיו א-שמס, שזה לפעמים מגיע לכ- 20% פחות או יותר.

רדיו א-שמס שנה האחרונה 25%.
דווקא רדיו א-שמס יש להם בטח,

סוהיל דיאב:
אמג'ד שביטה:
(מדברים ביחד)
אמג'ד שביטה:

הם תמיד מדגישים את הצורך הזה. אני רק רוצה גם להבהיר משהו. כשאנחנו מדברים על מרואיינים ערבים בתקשורת הישראלית, כי זו הדרך היחידה לצופה הישראלי להכיר אנשים שהם בתוך החברה היהודית. במקביל, כשאנחנו מדברים על הצופה הישראלי, אז גם אם הוא לא מרואיין בערוץ ערבי אז הוא מכיר אותם מידיעות אחרונות שהוא קורא ומהערוצים האלה. ולכן התשובה לשאלה שלך, אנחנו לא בדקנו את זה אבל אנחנו כן מכירים שהצופה הערבי הממוצע במדינת

ישראל חשוף גם לתקשורת הישראלית בערבית, גם למרואיינים יהודים באחוזים הרבה, גבוהים מאוד יחסית לצופה, לצרכן התקשורת הישראלית.

אני רק אוסיף ואומר, יש הבדל, אנחנו קיבלנו את השאלה הזאת לא מעט, התייחסויות מהסוג הזה. יש הבדל מאוד גדול בין התקשורת, תקשורת המיינסטרים בעברית, אם זה תקשורת ציבורית או פרטית בפיקוח ציבורי לבין תקשורת מה שנקרא מגזרית.

עידן רינג:

התקשורת בעברית, ערוץ 2, ערוץ 10, גלי צה"ל, היא תקשורת, היא אמורה להיות תקשורת שמייצגת את כלל אזרחי ישראל וכולם אמורים למצוא מקום בתוכה. יכול להיות, אגב, שגם אם יש עניין מסוים פחות בקרב אזרחים ערבים בתקשורת הכללית אולי זה בגלל שהם לא רואים את עצמם שם.

אנחנו חושבים שאחת המטרות של המהלך הזה הוא לא רק לגרום לציבור היהודי להכיר טוב יותר ובצורה חיובית יותר את הערבים, אלא גם לגרום לאזרחים הערבים להרגיש שהם שייכים למדינה הזאת ושיש להם מקום בחברה. אנחנו חושבים שהמצב כיום שבו באמת אזרחים ערבים במשולש או בגליל מדליקים טלוויזיה ואף פעם לא רואים ערבים מדברים על הנושאים היומיומיים שהם עוסקים בהם גורם להם לניכור. ובגלל זה אנחנו חושבים שזה אפקט חיובי נוסף שיכול להיות להגדלת הייצוג הערבי.

נחום אסד: אני חושב שזה ספינת הדגל. לא כמות המרואיינים ולא בחלוקה של נשים גברים. הכל נכון, הכל חשוב. אבל החיבור של החשיפה שאתה דיברת ועכשיו אתה השלמת, זה בעצם הדבר הכי מרכזי שאני רואה, ולשם אנחנו שואפים, לדו קיום ולחיות ביחד ובשוויון ופחות ניכור וכל מה שאנחנו רוצים לשם מכוונים וזה טוב מאוד, לא המספרים. המספרים רק מחזקים את זה שאנחנו רחוקים וצריך לשפר.

עידן רינג: אני רק אתייחס מכמה מהדברים האחרים.

נחום אסד: אתם סולחים לי? תעבירו, אני אקח את המצגת הזאת בנוסף לפרוטוקול ואעלה לאתר שלנו. להתראות.

עידן רינג: אני אנסה לענות על כמה מהשאלות ואמג'ד ישלים אותי. קודם כל חשוב להבין, לא מדובר רק במחקר או באיזושהי בדיקה חד פעמית, אלא בפרויקט מתגלגל שהמטרה שלו היא לייצר שינוי והוא פרויקט שהוא מאוד אקטיבי. אנחנו פונים החוצה, אנחנו מייצרים עוד פניות. יש הרבה מאוד פעילויות שאנחנו עושים בשביל לייצר שינוי. זה לא רק מחקר. זה לא סוג של מחקר אקדמי.

(מדברים ביחד)

עידן רינג: קודם כל העבודה הנגטיבית אנחנו עושים כל הזמן. ואחת לחודש אנחנו לוקחים נושא מסוים או תכנית מסוימת ואנחנו מייצרים סביבו פרסומים בתקשורת וקמפיינים בפייסבוק ואנחנו עובדים עם טוויטר. ובכל

18.7.2016

המקומות שבהם העיתונאים נמצאים אנחנו נמצאים גם ואנחנו דוחפים את האמירה שלנו. ואמג'ד נתן את הדוגמאות. אנחנו בהחלט עושים סוג של שיימינג למי שנותן הדרה. לגבי ה-A-list, יש לנו תכנית עבודה שלמה איך לגרום לכך שכל המערכות יכירו את הכלי עבודה הזה.

מי מעדכן את ה-A-list? זה מאוד חשוב. כי אני כל הזמן, אני לא ראיתי את ה-A-list, אני אשמח לראות. אני בטוחה שאנחנו יכולים,

A-list.co.il

לא, כלומר אתם דואגים להרחיב את ה-A-list? נכון.

זה מה שאני רוצה להגיד, שיש לנו היום יש המון עובדי, אני כל הזמן עוקבת אחרי זה, זה נושא, עובדי מדינה, עובדי ...

אז הכתובת של האתר הזה היא A-list.org.il. אני חשוב לי מאוד להדגיש גם, זה לא רשימת אקסל, זה לא שמות של אנשים וזהו, זה אנשים שנוצר איתם קשר, שפנינו אליהם או שפנו אלינו והם הביעו נכונות ורצון להיות מרואיינים בתקשורת העברית. זה האתר הזה בנוסף לשם של המומחה נותן הרבה מידע עליו. כמו למשל, וזה לשירותם של אנשי התקשורת. גם השם, גם תיאור של המקצוע, גם פסקה או שתיים שהוא כותב על עצמו וגם, וזה מאוד חשוב לאנשי תקשורת,

ליאורה לנגר:

עידן רינג:

ליאורה לנגר:

אמג'ד שביטה:

ליאורה לנגר:

(מדברים ביחד)

אמג'ד שביטה:

18.7.2016

- ליאורה לנגר: זה מחולק לפי נושאים? שיהיה יותר קל לראות.
- אמג'ד שביטה: יש את כל הקטגוריות.
- ליאורה לנגר: שלא יתחילו לחפש.
- אמג'ד שביטה: זה מאוד נוח. זה מנוע חיפוש מאוד יעיל. ויש על כל אדם, זה גם פרופסורים, זה הכל, יש גם את הפייסבוק שלו, יש גם את הנייד שלו, יש גם פרסומים למשל מהאקדמיה, יש גם סרטוני יו-טיוב וכל זה בכדי לומר לעורכים, תכירו את האדם הזה ממש ממש טוב לגמרי לפני שאתם מזמינים אותו.
- וכל מי שמבקר שם באתר הזה יש לו יכולת להציע לאתר אנשים שבין אם הוא בעצמו רואה בעצמו ורוצה להציע את עצמו, אבל גם הוא יכול לכתוב שמות של אנשים וזה מתעדכן. ... עובדת על האתר הזה ומנהלת אותו, עיתונאית שהיא מאוד מאוד מוכרת בחברה הערבית ... אלנסאר. וזה ממש יעיל.
- ליאורה לנגר: אז כל אחד יכול כאילו להגיד אני אכנס, כי אני חושבת,
- אמג'ד שביטה: את יכולה להיכנס, יש לך, את יכולה ליצור קשר.
- ליאורה לנגר: כל אחד מאתנו לדעתי, זה מה שאני רוצה להגיד.
- אמג'ד שביטה: זה מה שאני אומר, שזה קיים.
- ליאורה לנגר: זו תרומה אמיתית.
- מיסם ג'לג'וליה: ליאורה, את יכולה להשתמש ברשימה הזאת למשל אם יש לך הצעה.

(מדברים ביחד)

עידן רינג:

אני רק מתייחס מגזרית מה שנקרא. אנחנו לא תופסים את החברה הערבית כמגזר, היא גם לא תופסת את עצמה ככזו. אני לא חושב, יש בעיה של ייצור קבוצות מיעוט אחרות בתקשורת הישראלית בעברית, אנחנו לא בודקים את העניין הזה כי זאת לא האג'נדה והשליחות של העמותה שלנו, למרות שבהחלט יש בעיה גם בייצוג של אתיופים, של רוסים, של חרדים.

אבל יש הבדל נורא גדול. קודם כל בגודל של הקבוצה ובמקום שלה בתוך החברה הישראלית. הרבה פעמים מאוד אוהבים לדבר גם בהקשרים כלכליים על ערבים וחרדים. אבל החרדים הם אחוזים בודדים וערבים הם כמעט 20%, אוקי? אז ההשפעה של הקבוצה הערבית בתוך החברה הישראלית,

דוד טבח:

אבל החרדים יש להם השפעה של 100%.

עידן רינג:

זו בעיה אחרת. אמרתם בלי פוליטיקה. מזכיר הועדה אמר לי שאסור לי לדבר על פוליטיקה.

וחוץ מזה שיש את עניין הקונפליקט. אנחנו חושבים שנושא הייצוג של ערבים בתקשורת יש לו השפעה דרמטית וכפולה בגלל הבעיה של העימות היהודי ערבי, שזה דבר שלא קיים כל כך עם קבוצות אחרות. וזהו.

אמג'ד שביטה:

חשוב לי להתייחס לשאלה של מיסם בעניין של מועסקים ערבים בתקשורת. אנחנו יש לנו פרויקט ב"סיכוי" של המכרזים ושל העסקת ערבים בכלל. בעניין התקשורת אנחנו גם מזהים בתקופה הזו

18.7.2016

הזדמנות של הקמת תאגיד השידור שהוא בשלבי הקמה
 ואנחנו גם מנסים להיכנס שם,
 באמצעי תקשורת או בכלל?
 דובר:
 אמג'ד שביטה:
 לא, הפרויקט הזה הוא כללי אבל יש גם עכשיו את
 תאגיד השידור, שהוא מחליף את רשות השידור,
 שאנחנו מזהים בזה הזדמנות מאוד חיונית ואנחנו גם
 מנסים ליצור קשרים ולטפל בסוגיה הזו של העסקת
 ערבים בתאגידים ולא רק באחוזים אלא גם לדאוג
 שמבחינת דרגים ומבחינת בכירות של המועסקים
 שיהיו בדרגים בכירים.
 עידן רינג:
 אנחנו בעצם מתחילים איזשהו תהליך עם התאגיד, כי
 הוא רק עכשיו,
 ליאורה לנגר:
 רגע, זה כולל את הדרוזים, נכון?
 אמג'ד שביטה:
 כולל את הדרוזים.
 עידן רינג:
 עזבו, אל תסבכו אותנו. הבדיקה הזאת כוללת דרוזים
 מהסיבה הפשוטה שלא ניתן בניתוח של אייטמים ושל
 תכניות להפריד בין ערבים לדרוזים, אין מה לעשות.
 דוד טבח:
 הכוונה כל דוברי הערבית.
 הלל חלבי:
 מנהל חטיבת החדשות,
 עידן רינג:
 אחד בים של,
 הלל חלבי:
 ויש לכם גם את פרופסור קייס... שכמעט כל יום הוא
 עולה לשידור.
 (מדברים ביחד)
 מור סטולר:
 הם מדברים על מרואיינים, לא על כתבים.

18.7.2016

דובר:

אני מכיר אותו ברמה האישית, הוא לא מתראיין במהדורת החדשות בשמונה בערב מול כל הקהל הישראלי. הוא מתראיין בתכניות שהן בעיקר מופנות או לאוכלוסיה הערבית או בשעות הבוקר המוקדמות שבדרך כלל מאוד,

מאג'ד אבו יונס:

אני בשם כולם מודה לחברים על הנתונים החשובים מאוד והכוונה פה, האמת שאנחנו כמו שדיבר אחד החברים, אם זה הפוליטיקה הגדולה שהיא תפתור את כלל הבעיות. אבל המטרה שלנו היא להזיז דברים ולו במעט, לשנות. כל אחד בא ממוצא מסוים, ממפלגה מסוימת, הוא יכול את הדברים ששם להתרשם, להשפיע, להשפיע לטובה, לשנות את הצורה הזאת, את הדברים הכואבים שאנחנו חיים בהם.

אני הייתי מאוד רוצה שגם ההסתדרות תיקח חלק אפילו בנושא הפוליטי, לא רק לדבר, שאנחנו רק נדבר באיגוד המקצועי. יש נסיגה בכל הנושא הפוליטי.

עידן רינג:

אגב אנחנו פתוחים לשיתופי פעולה.

מאג'ד אבו יונס:

יש נסיגה. אני זוכר אני הייתי כבר יותר מ-20 שנה בהסתדרות ודובר בבינ"ה על הנושא הפוליטי הרבה יותר ממה שמדברים עכשיו. אז אני יודע בסוף אנחנו, ההצעות שאני הבאתי לבקר ולחיות את החוויות שנגיד התלמיד הערבי והיהודי ביחד מה עושים, במקום עבודה, הנושאים שאנחנו בסופו של דבר אם יש אלימות כולנו סובלים מאלימות. אם יש גזענות כולנו סובלים מהגזענות. אז בשביל זה אנחנו צריכים להיות

18.7.2016

ועדת שוויון ודו קיום של בינ"ה

ביחד לשלב ידיים, להיאבק בכל התופעות האלה. בכדי להיאבק בכל התופעות האלה צריכים לשנות דברים. אני מודה לכם, אני מודה לעידן ולאמג'ד, ברוכים הבאים ואני בטוח שההרצאה היתה מעניינת. כולנו התעניינו, היה שיתוף מאוד טוב לכלל החברים. תודה לכם.

הישיבה נעולה

החלטות שנתקבלו בישיבת ועדת שוויון ודו קיום של בינ"הבישיבתה בתאריך 18.7.20161. שונות:

- יו"ר הועדה, מאג'ד אבו יונס, הציע להעלות לבינ"ה הצעה לשינוי שם הועדה, מהשם "שוויון ודו קיום" לשם "דו קיום חיים משותפים".

- יו"ר הועדה הציע כי יתקיים מפגש בין הנהלת איגוד בני סחנין לבין הפועל באר שבע, בנושא המאבק באלימות והגזענות המשתוללת במגרשי הכדורגל.

- יו"ר הועדה הציע לערוך ביקור בעיר חיפה, שהיא דוגמה לחיים משותפים.

- יו"ר הועדה הציע להיפגש עם עמותת "צופן" הפועלת לשילוב האוכלוסייה הערבית בתחום ההיי טק.

- יו"ר הועדה הציע לבקר במקומות עבודה בהם עובדים יהודים וערבים זה לצד זה, לפגוש את העובדים ולשמע מהם.

- יו"ר הועדה הציע לבקר בבית הספר הדו לשוני בסחנין ולשמע את מורי בית הספר ותלמידי בית הספר.

2. הצגת "מדד הייצוג" של האזרחים הערבים בישראל, הבודק את מידת הופעותיהם של אזרחים ערבים בתקשורת הישראלית

מר עידן רינג ומר אמג'ד שביטה סקרו בפני חברי הועדה את מחקרם המציג את "מדד הייצוג" של האזרחים הערבים בישראל.

עם סיום הסקירה נערך דיון בהשתתפות חברי הועדה.

יו"ר הועדה, מאג'ד אבו יונס הודה לאזרחים על סקירתם.